

Α1.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ

Για να μπορέσουμε να ορίσουμε με ακρίβεια την θέση ενός τόπου πάνω στη Γη, οι επιστήμονες χώρισαν την επιφάνεια της Γης σε μικρότερα τμήματα, σχεδιάζοντας στην υδρόγειο ένα σύστημα νοητών κύκλων και ημικυκλίων που ονομάζονται **παράλληλοι** και **μεσημβρινοί**.

Παράλληλοι: Νοητοί άνισοι κύκλοι κάθετοι στον άξονα της Γης.

Ισημερινός: Ο μεγαλύτερος παράλληλος. Χωρίζει τη γήινη σφαίρα σε δύο ημισφαίρια, το βόρειο και το νότιο.

- Ο παράλληλος στον οποίο βρίσκεται ένας τόπος δείχνει το πόσο βόρεια ή νότια βρίσκεται από τον Ισημερινό.
- Οι παράλληλοι μετριοούνται σε μοίρες του τόξου, με τιμές που κυμαίνονται από 0° έως 90° σε κάθε ημισφαίριο.
- Με τη βοήθειά τους προσδιορίζεται το **γεωγραφικό πλάτος** ενός τόπου.

Γεωγραφικό πλάτος ενός τόπου είναι η απόσταση του από τον Ισημερινό. Προσδιορίζεται με την βοήθεια των παραλλήλων και παίρνει τιμές από 0° ο έως 90° βόρειο ή νότιο.

Μεσημβρινοί: Νοητά ίσα ημικύκλια που εκτείνονται από τον έναν πόλο στον άλλον.

Πρώτος μεσημβρινός: Ο μεσημβρινός που περνάει από το βασιλικό αστεροσκοπείο του Γκρίνουιτς κοντά στο Λονδίνο. Έχει τιμή 0°.

- Δείχνουν πόσο **ανατολικά** ή **δυτικά** από τον πρώτο μεσημβρινό βρίσκεται ένας τόπος.
- Οι τιμές τους είναι από 0° έως 180° ανατολικά του πρώτου μεσημβρινού και από 0° έως 180° δυτικά του πρώτου μεσημβρινού.
- Με τη βοήθειά τους προσδιορίζεται το **γεωγραφικό μήκος** ενός τόπου.

Γεωγραφικό μήκος ενός τόπου είναι η απόσταση του από τον πρώτο μεσημβρινό. Προσδιορίζεται με την βοήθεια των μεσημβρινών και παίρνει τιμές από 0° έως 180° ανατολικό ή δυτικό.

Συντεταγμένες: Έτσι ονομάζονται το γεωγραφικό πλάτος και το γεωγραφικό μήκος ενός τόπου. Με τη βοήθειά τους προσδιορίζεται η γεωγραφική θέση ενός σημείου (τόπου) στην επιφάνεια της Γης.

